

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta umění a designu Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

KRÁSA KOLEM I V NÁS
Reakce na prožitky z cest

Anna Drsková

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu
Studijní program Design
Studijní obor Design kovu a šperku

Bakalářská práce

KRÁSA KOLEM I V NÁS
Reakce na prožitky z cest

Anna Drsková

Vedoucí práce: doc. M.A. Petr Vogel
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Anna DRSKOVÁ**
Osobní číslo: **D17B0192P**
Studijní program: **B8208 Design**
Studijní obor: **Design kovu a šperku**
Téma práce: **KRÁSA KOLEM I V NÁS**
Téma práce anglicky: **Beauty around and inside us aswell**
Zadávající katedra: **Katedra designu**

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr: Mým záměrem je vypracovat na zadané téma autorskou kolekci šperků a projít znovu tou cestou pokusů, omylů a nezdarů, které závěrem dodají mně osobně pocit uspokojení, poznání a zadostiučinění.

Způsob realizace: Vyplyne při samotné tvorbě.

Cíle: Konzultace a konfrontace s tématem. Čerpání informací z knih a mého okolí. Použití známých i méně známých technik. Najít svou osobitou cestu k tématu a zřetelně ji zachytit.

Formát: Vyplyne v průběhu tvorby.

Výstup: Minimálně 7 kusů šperků či objektů.

Rozsah průvodní zprávy: Minimálně 7 normostran.

Rozsah teoretické části: **minimálně 7 normostran textu**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

BRANIŠ, Antonín. Materiály pro zlatníky a klenotníky. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 1992. ISBN 80-04-26306-2.
KŘÍŽOVÁ, Alena. Šperk od antiky až po současnost. Praha: NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2015. ISBN 978-80-7422-311-2.
KULKA, Tomáš. Umění a kých. Praha: Torst, 2014. ISBN 978-80-7215-477-7.
TÁUBL, Karel. Zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví. 1. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1989. ISBN 80-03-00130-7.
ECO, Umberto. Umění a krása ve středověké estetice. 2.vyd. Praha: Agro spol. s. r. o., 2007. ISBN 978-80-7203-892-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. M.A. Petr Vogel**
Katedra výtvarného umění
Oponent bakalářské práce: **MgA. Mgr. Tereza Vernerová Volná**
Děkanát
Datum zadání bakalářské práce: **30. září 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2020**

Dle rozhodnutí č. j. 200001612/2020
stanoven nový termín odevzdání BP/DP 30. 4. 2020



Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Doc. akademický malíř František Steker v.r.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. října 2019

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

v Plzni, Květen 2021

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji panu Doc. M.A. Petru Vogelovi, který mě odborně vedl po celou studia, ukázal na mnoho cest kudy je možné se vydat a důvodů proč tudy jít.

Mgr. Mirce Veselé, dílenské mistrové, která mě trpělivě provedla řemeslem šperku.

Poděkování chci věnovat také mým rodičům, díky jejichž podpoře jsem v Plzni mohla bezstarostně studovat a rozšiřovat své obzory a prohlubovat zájem o umění.

Obsah

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU.....	6
1.1 První ročník.....	6
1.2 Druhý ročník.....	7
1.3 Třetí ročník.....	8
2. TÉMA A PŮVOD JEHO VOLBY.....	9
2.1 Cíl práce.....	9
2.2 Inspirace dané tematiky.....	10-11
2.3 Umělci analogie tvorby.....	12-13
3. PROCES PŘÍPRAVY.....	13
3.1 Proces tvorby.....	14-15
3.2 Použité Materiály.....	15-16
4. POPIS VÝSLEDNÉHO DÍLA.....	16
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	17
6. RESUMÉ.....	18
7. SEZNAM PŘÍLOH.....	19

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU

Před čtyřmi lety, když jsem byla přijata na Fakultu umění a designu Ladislava Sutnara, se změnilo hned několik věcí. Znamenalo to nechat známé město za zády a se vším všudy se přesunout a začít objevovat Plzeň.

Na střední škole v Praze, kde jsem studovala uměleckou fotografii a média, jsem už ve třetím ročníku věděla, že bych po maturitě chtěla změnit obor. Již od mala jsem měla zájem o ruční práce a řemeslo. Ze všeho nejvíc mne bavilo tvoření s různými typy materiálů, od dřeva až po práci s keramikou. Chtěla jsem se víc zaměřit na práci praktickou. Přestup na, pro mne neznámý, ale velice přitažlivý umělecký obor, design kovu a šperku, byla jasná volba. Oslovilo mne přátelské prostředí, vybavenost dílen a především systém vyučování, díky kterému se student rozvíjí jak ve svých technických schopnostech, tak i v samotné reflexi na dané téma.

1.1 První ročník

Úvodem a prvotním seznámením s řemeslem šperkařství bylo téma pečetního prstenu. Zároveň to byl také první kontakt s vedením pana Doc. M. A. Vogela.

První semestr pro mě byl náročný. Změnit dosavadní vnímání ze dne na den nebylo v mých silách. Nejistota, smutek, smysl a úmysl. Na jedné z prvních nešťastných konzultací, na kterých jsme řešili, kam toto téma můžu nasměřovat, jsem si vzpomněla na spolužačku ze střední školy, která při tvoření maturitní práce zápasila sama se sebou, a to v tom ohledu, že si nebyla jistá, co a proč dělá, zdali je to vůbec její směr. Měla jsem pocit, jako bych konečně pochopila, jak se spolužačka cítila a jak těžké bylo práci dokončit.

Téma bylo jasné. Spojení, prolínání, vztah, klid. Pečetní prsten jsem se rozhodla věnovat našemu vztahu s kamarádkou Jauri. Při dalších konzultacích jsem s klidem a radostí toto téma představila panu Doc. M. A. Voglovi a začali jsme ho společně rozvíjet. Pro toto téma vznikly dva vizuálně podobné, ale ve své podstatě odlišné, prsteny. Jeden pro mě a druhý pro Jauri.

Samotný prsten byl složený ze dvou částí. Tělo a duše. Spodní, nosná část z mosazi, představovala fyzickou část těla. Horní část byla tvořena z několika menších dílů z polopropustného papíru, který byl zahýbaný do linií našich dlaní ruky¹. Tyto jednotlivé kusy se vzájemně prolínaly, stejně jako se v životě potkáváme a rozcházíme s jinými lidmi. Díky světlu se na těchto plochách tvořily další linie a čáry, které se při pohybu ruky objevovaly, násobily i mizely. **(Příloha 1-4)**

¹ BECKER, Udo. *Slovník symbolů*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-612-8. (s.246)

Zadáním pro letní semestr bylo téma „Světlo/stín“. Už od prvního momentu jsem věděla, že bych se skrz toto téma chtěla vrátit, k mé dobré známé, klasické fotografii. Zaměřit se na její primární funkci a to zachycení slunečních paprsků na fotocitlivém papíru.

Camera Obscura: Přírodní jev, který vzniká při průniku slunečních paprsků skrz malý otvor, kde tyto paprsky odráží obraz před štěrbinou (...)². Aby mohl vzniknout obraz, je nutné, aby sluneční paprsky pronikly úzkou štěrbinou (objektivem) a rozložily se na podložce (fotočip, senzitivní papír). Zároveň tyto dvě části od sebe musí mít určitou vzdálenost, aby se vytvořil obraz. Světlo, stín, přenos, záznam. Vytvořila jsem prostřední medium (objektiv) pro usměrnění paprsků na papír. Vzniklo několik objektů s malou štěrbinou na jejím vrcholu. Při samotné tvorbě jsem čerpala především z přírodních materiálů, které jsem našla na svém oblíbeném místě u Vysokého vrchu poblíž středočeské Unhošti. Například objekt tvořen borovicovou kůrou, spletené obiloviny, smotané a sešité listy stromu. Naturální vzhled i chování objektivu podtrhlo myšlenku pomíjivosti okamžiku, vzniku i zániku, kdy po čase listy měnily barvu, z kůry se vytrácela vůně lesa a stébla travin sesychala. Se zmíněnými objektivy jsem se vrátila na Vysoký vrch a přímo v tomto lese nechala exponovat senzitivní fotografický papír. Exponovaný papír jsem následně vyvolala ve fotokomoře a ze vzniklých fotografií vznikly brože.

Je nutno dodat, že v průběhu práce na této klauzuře, jsem se zranila a měsíc byla pohybově indisponovaná. Z toho důvodu výsledný vizuál broží je spíše charakteru modelů. **(Příloha 5-7)**

1.2 Druhý ročník

Zimní i letní semestr se nesl ve znamení práce pro rod Lobkowiczů. Zadáním bylo vytvořit nositelnou funkční kolekci, která by se následně dala produkovat ve větším počtu.

V zimním jsem se zabývala rodem Lobkowiczů- jejich pozemky, statky, paláci, celkově architekturou, se kterou měli co dočinění. Při jednom toulání se po Křimicích u Plzně, mě zaujaly komíny na jejich statku. Objela jsem postupně většinu jejich staveb ve středních Čechách a pozorovala tyto malé rozdíly. Komín pro mě představoval jakýsi symbol vzniku a zániku. Dále se komín považuje za prostředek komunikace mezi zemí a nebem. *Příčinou spojení je asi jeho šachovitý tvar, dole i nahoře otevřený, ve spojení s ohněm a stoupajícím kouřem(...)*.³ Asi jako život sám, můžeme své kroky někam směřovat, posouvat a měnit, ale všechny nás čeká stejný konec. Tento odkaz získaly i mé brože, kdy se jednotlivé dílky mohly vzájemně posouvat a přemisťovat. Pro lepší představu, objekty připomínaly stavebnici lego, avšak byly složeny z vyřezávaných dřevěných dílů, červeného a bílého plexiskla. **(Příloha 11, 12)**

² <https://www.pinhole.cz/cz/pinholecameras/whatis.html> (25.8.2017)

³ BECKER, Udo. *Slovník symbolů*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-612-8. (s.121)

V Letním semestru jsme taktéž pokračovali v tomto tématu. Tehdy jsem se rozhodla námět komínů pojmout komplexněji, co se týče zpracování. Ze sádry jsem pomocí profilů vyřezaných do plechu vytvořila řezy. Různorodé profily, inspirované samotnými komíny, jsem dále řezala a pilovala. Vzniklé objekty byly perspektivně zkesleny. Následným krokem byla tvorba forem ze silikonu. Výsledný objekt byl vytvořen z epoxidu a jedné lobkowiczské cihly, kterou jsem následně nanasla na odlitek (princip floku). Výsledný povrch zdál se býti sametově hebký, avšak po doteku záměrně špinil a drolil se. Tímto prvkem jsem se rozhodla poukázat na Lobkowiczskou knihovnu v Roudnici nad Labem. Tato relativně veliká dvoukřídlá budova byla několik let neudržovaná, její fasáda tak na sobě nese znát zub času. **(Příloha 13, 14)**

1.3 Třetí ročník

Školní rok 2019/2020 byl ve znaku výzvy a odhodlání. V zimním semestru mne čekala půlroční stáž ve Španělsku. Ze stáže jsem se vrátila plná nového poznání a nadšení do práce, které jsem hodlala plně využít po návratu na domovskou „Sutnarku“. Za to letní semestr měl být úplným protipólem radosti a objevování kvůli pandemii, která pohltila a ochromila celý svět.

Stáž ve Valencii představovala změnu výuky, přístupu ke šperkařskému řemeslu a vnímání svého okolí. Díky jinému přístupu na EASD (systémově přirovnávám k vyšší odborné škole) jsem si urovnala myšlenky a především čas, který chci věnovat šperku. Na každý měsíc připadlo jedno hlavní téma. V průběhu těchto třiceti dnů se v prvním týdnu psala nejprve rešerše na vybrané podtéma, další týden technické zpracování a možnosti materiálové. Zbylé dva týdny jsme se věnovali samotnému vzniku a práci na šperku či objektu. Na každý dokončený úkol se v posledním týdnu vyhradil čas na prezentaci vyučujícímu a spolužákům.

Jedním ze zadání bylo téma Bionica. Bionika: *je označení pro vědní oblast zabývající se aplikacemi technických řešení odpozorovaných z přírody do sféry technik a technologií(...)*⁴. V tomto zadání jsem se věnovala vývojem housenky v motýla Morfors – Proměny. Pohyb, pevnost, křehkost, otevření. Z papíru jsem pomocí skládání vytvořila několik schránek připomínající kokon housenky. Po zatáhnutí dvou označených konců se tato schránka pomalu začala rozbalovat a tím pomalu odkryla probarvenou vnitřní část. Dále vznikly dva větší abstraktní objekty, které byly inspirované představou ukrytého motýla v kokonu - moment překvapení.

Zde jsem použila průsvitnou folii, do které jsem opatrně všila bavlnu. **(Příloha 15-18)**

Letní semestr byl, bohužel, ve znaku strachu z nastávající celosvětové pandemie. S tím bylo pevně spjata uzavření škol, a jako studenti jsme byli odkázáni na práci z domova. Bohužel jsem se v tomto období nemohla moc šperku věnovat, protože jsem neměla přístup do šperkařského ateliéru ani sama nevlastním vybavení, které je pro tyto procesy potřeba. Nicméně jsem tento čas věnovala alespoň teoretické výuce a částečné přípravě na blížící se bakalářskou práci

⁴Biomika <http://www.enviweb.cz/64017> (20.5.2007)

Shrnutí

Při své tvorbě se často opírám o své vlastní zkušenosti, pocity a prožitky, které se snažím rozvíjet a hledat v nich zajímavé detaily. Na začátku je podstatné důkladné rozebrání a pojmenování si daného tématu. Mám v oblíbené práci s přírodními materiály, které samy o sobě nesou poselství života. Důležitost také přikládám funkčnosti a samotnému provedení, kdy mi není cizí čerpat inspiraci i u jiných, nešperkařských řemesel a využít jejich přístupy.

2. TÉMA A PŮVOD JEHO VOLBY

Témat pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila „Krása kolem i v nás“. Jako jediné mi připadalo pozitivní už z podstaty samé, a taktéž nabízelo různé možnosti pro zpracování, neboť jsem ještě přesně nevěděla, kam moje práce bude směřovat. Nyní mohu říci, že tato neurčitost a bezhraničnost mi byla na začátku semestru velkou překážkou.

Po několika týdnech hledání, na jedné ze svých obvyklých procházek v lese, jsem si vzpomněla na vícedenní přechod krajiny ve Španělsku, kdy jsem během cest zažívala dobrodružství, která mi nyní, v neslábnuoucím šilenství z pandemie, tak moc chybí. Rozhodla jsem se tyto zkušenosti a zážitky znovu připomenout ve své práci. Při svých toulkách jsem si psala putovní deníček, který používám jako zdroj informací, i jako připomenutí pocitů, které jsem měla.

Během předchozích let jsem díky kamarádům zakusila, jaké to je, být alespoň na malou chvíli trempem. Celodenní pochod přírodou a večer zakončený zpěvem u ohně. Miluji to odtržení se a vydaní se do neznáma. Vždy mne takovéto akce nabily spoustou energií a radostí.

Na konzultacích jsem se dostala k hlavní myšlence svých poutí. Být si sama oporou, silná a vědomá si svých kroků a činů. Překonat strach z neznáma. Tyto myšlenky mne dovedly k symbolu ptačího hnízda⁵, které představuje bezpečí, klid, jistotu a taktéž možnost volby. Zároveň přechodový rituál pro postavení se na vlastní nohy.

2.1 Cíl práce

Mým primárním motivem bylo probrat se vzpomínkami a najít v nich detail, který bych mohla zpracovat a rozebrat. Najít originální řešení a tvarosloví, které by podpořilo toto téma a reflektovalo tyto různorodé prožitky z cest.

V předchozích pracích jsem tvořila spíše drobnější kolekce, i přesto, že jsem nebyla ničím vázaná. Dalším cílem práce proto bylo odváznutí se od mých tradičních velikostí šperku a popustit uzdu velikostem a tvarům - okázat vytvořit šperk odpovídajícího konceptu a zároveň funkčního provedení. Jeden z prvotních záměrů byl zpracovávat a tvořit na místech po Evropě, u mých přátel z Erazmu.

⁵ BECKER, Udo. *Slovník symbolů*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-612-8. (s.81)

Znovu se toulat neprobádanou krajinou, zažívat dobrodružství a použít charakteristické materiály a talismany, které bych potkala po cestě. Nicméně jsem toto musela opustit kvůli zhoršující se situaci ohledně pandemie.

Myšlenku o putování jsem však nechtěla zavrhnout úplně, pouze jsem ji uskromnila pouze na Českou republiku. Výsledné objekty jsou tedy charakteristickým odrazem z mých oblíbených míst.

2.2 Inspirace dané tematiky

Inspirací a pokladem pro práci mi byl deník. Tento sešit byl základním kamenem mé práce.

Úryvky z deníku

Kontext:

Po pár týdnech seznamování se s kulturou a náturou Španělska jsem měla pocit přesycení. Potřebovala jsem být někde sama, pouze se sebou a nejlépe v přírodě. Ta mě odjakživa uklidňovala a svým způsobem ve mně třídila myšlenky a problémům nastavovala zrcadlo. Rozhodla jsem se tedy vyrazit tentokrát sama na pochod. Dostatečně nepřipravená, ale plná odhodlání jsem zapíchla prst do mapy a vyrazila. **(Příloha 19-24)**

„, Konečně,

tohle je pro mě asi teď hodně důležitý, cítím, že nějak žiju ve škole, ale tam mi něco chybí, chybí mi cestování a nějaká lepší vize o zítřku. Něco celkově v budoucnosti, ne že bych to potřebovala, ale celkově se těšit na něco, co mě baví.

4. Prosinec

Balkon, moje hustokrutopřísná sesle od kontáku.

Co cítím? Nic, strach, obavy, únavu, nechut, prázdno. Někde hluboko věřím ve šťastný konec – začátek? Poplákávám, moje srdce bije klidně, dala bych si kebab, bolí mě ruce, můj obličej je pošramocen a nenese ani malou známku úsměvu. Chci být někde úplně sama, snad přestane pršet a zítra vyrazím do hor.

5. Prosinec

Cítím odhodlání s kusem šílenství, zatáhla jsem dnes školu kvůli dešti, heh už jsem španělák se vším všudy. Každopádně zítra vyrazím směr... hm nevím... Kam přesně, ale to, co mě čeká, je pro mě jakási cesta očisty? Nalezení sama sebe, moc se těším, cca 30 km někudy. Jsem připravená spát dvě noci někde na cestě a dojít až do Alcoy. Zatím dneska prší, ale to mě nezastaví, pláštěnka, pivo a co víc i úsměv, který jsem na pár dní ztratila.

Cca 35 km - 15 hodin chůze. Uvidíme.

6. Prosinec

Probudila jsem se v půl jedné s bolestmi. Moc fajn, ale co už. Začíná svítit slunko a to je hlavní. Na cestě k benzíně, se mě chytli dva Italové z Palmy, tak mi zpřijemnil cestu.

TOHLE PÍŠU ZPĚTNĚ

** Potkala jsem několik lidí sbírající houby. Po strohém pokusu o navázání konverzace mi paní s dítkem jednu ukázala a podala, byla to ta „divnohouba“, co prodávají Turci na růžku. – menší lepší, pochopila jsem.*

** Nějak mi nedošlo, že když neprší, nemám vyhráno, na vršku sice louže nebyly, ale teda za to dole v údolíčku, kudy jsem prošla si 10 km, stekla veškerá voda Muy biene!*

** Moje boty nesly asi všechny barvy bahna. Takže asi po dvou hodinách, co jsem si to štrádovala kupředu tímhle terénem, se mi pomalu boty, kotník a spodní lýtko slívalo v jednu mazlavou, stále se zvětšující hmotu.. bahno opadalo a boty uschly až za 3 dny*

** Před zahájením pokusu o výstup – (hodně honosně řečeno, to jsem ještě nevěděla, do čeho to vlastně jdu), když už se údolí začalo pomalu zvedat a plocha se měnila v kopec, jsem potkala stopařku LUNU. Rasa mě neznámá, ale srdcem hodně blízká. Fenka, která se zprvu bála a styděla, se schovávala chvílí na valu mezi stromky. Zkusila jsem na ni zavolat pár slov, která mi přišla vhodná na volání psíka. Další dva kilometry jsme šly spolu (bylo mi do pláče, protože jsem si vzpomněla na Kimču, a celkově na tu zvířecí radost a sílu, kterou jsem postrádala).*

** Po cestě na Mont Blanc jsem se křovím a vším možným, co tu právě rostlo na kopci, prodrala na normální turistickou cestu - stezku asi.*

** Čím výš jsem šla, tím víc houstla mlha a obklopovala mě. Byla jsem v necelých dvou třetinách cesty a odhadem tak hodinu (hodně naivní představa) od vysněného vrcholu. Mlha se zdála opravu neprostupná, proto jsem si řekla, že není kam spěchat a hnát, času dosti. Na svém low cost ohříváči (prodávavělé plechovce od ananasu) jsem si ohřála čaj a topinku. První jídlo a pořádná zastávka za celou tu štreku. Připadala jsem si jak v nebi. Kompletně obklopená mlhou jsem si užívala tuhle chvílí, kdy Slunce zapadalo, pár paprsků proniklo a osvětlovalo jednotlivá mračna. Západ Slunce cca 18:30. Chata, nejspíše nouzové nocležiště, mi poskytla jednu boční stěnu, u které jsem si nafoukla karošku a vytasila spacák. Po západě jsem s klidem a mírem ulehla. Noc super, to krásné ticho, co hory nabízejí, co 5 minut rozbíjely zvuky živočišného původu. Zdálo se mi, jako by okolo mne kroužily. Bála jsem se.*

** Něco málo po osmé jsem měla zabaleno a už jsem hopsala k vrcholu -cesta krásná, bezpečná, označená typicky totemy z kamenů, zdála se náročnější po probdělé noci. Chvílemi se mi fakt už nechtělo, stagnovala hlava i nohy..*

Naštěstí jsem zaslechla pár hlasů pod sebou (asi tak 200 výškových metrů) Horoběžci! Tak to mě namotivovalo - táhnu se sem bahnem a mlhou už druhý den, a pak si ten vrchol nechám vyfouknout domorodcem? Žádný druhý místa! No, plíce jsem nechala někde v půlce sprintu, rovněž srdce tlouklo tak intenzivně, až mi přišlo, že jsem ho někde nechala, ale byla jsem tam cca v 9:30. Nebo možná kecám...Nejsem malá slabá holka, která ve mně byla pohřbená a zatlačená.“

Když jsem si zpětně pročítala své zápisky, došlo mi, že jsem si v těchto chvílích byla oporou a zároveň neutuchajícím motivátorem. Každým dalším krokem jsem v sebe věřila víc a víc.

2.3 Umělci analogie tvorby

Tito zmínění umělci pro mě představují ztělesněné nadšení ze světa, který okolo sebe mají. Nebojí se ho prozkoumávat a pozastavovat se nad nevšedními i obyčejnými věcmi. Hravost a symbióza s přírodou jsou prvky, které vnímám i u své tvorby.

JO DELAFONS

Londýnská autorka kombinující umělecké řemesla a výrazy. V současné době se zaměřuje na zachycení a navázání vztahu se svým okolím, kterým prochází. Momenty vlnících se cest, stromy oslněné sluncem i chvějící se hladina rybníka. Při práci v plenéru si klade za cíl zachytit jedinečnou podstatu každého místa a vyjádřit své pocity z něj. **(Příloha 25, 26)**

<https://www.jodelafons.com/about>

https://www.instagram.com/p/CMoeqSHHSny/?utm_source=ig_web_copy_link

IRO KASKANI

Původně studovala architekturu, ze které přešla na design šperku. V tomto odvětví, se podle jejich slov, snaží zachovat funkčnost a zároveň vložit do šperků něco intimního ze sebe. Její práce mě oslovila především přístupem k materiálům. Ve své tvorbě se nebojí kombinovat přírodní materiály s kovy, jako je například kombinace vysušené dužiny kaktusu a stříbra nebo kombinace porcelánu, stříbra a kůry. Zkoumá strukturu a formu obou medií a snaží se v nich najít rovnováhu.

(Příloha 27, 28)

<https://www.she-experts.com/expert/iro-kaskani,26,0>

<https://www.cluster-london.com/iro-kaskani-cluster-jewellery-exhibitor-2020>

TAKAKO SAITO

Práci této japonské umělkyně jsme měla možnost vidět při návštěvě Bordeaux v roce 2019. Patří mezi aktivní avantgardní umělce ve skupině Ay-O. Výstava tvorby Saito mě zaujala ve své rozmanitosti, kdy každá z místností byla věnována jedné z životních etap umělkyně. Ve své tvorbě bezelstně kombinuje a využívá předměty denní potřeby, tak i zpracovává dřevo do podoby detailních figurek. Díla jsou detailní a neschází jí dávka vtipu a někdy i recese. **(Příloha 29, 30)**

<https://awarewomenartists.com/en/artiste/takako-saito/>

Portrait of Takako Saito (March 2019). Exhibition Takako Saito, CAPC musée d'art contemporain de Bordeaux (08.03 – 22.09.2019) © Takako Saito. © Adagp, Paris 2019. Photo: Arthur Péquin
Takako Saito, *A Part of 5 ounces from The Brecht Archives*, 1998, 19 pieces, variable dimensions, Centre national des arts plastiques, © Photo: François Lauginie et B. Delanoë, © Takako Saito and Cnap, © ADAGP, Paris

RUTH WOODS

Nadšená umělkyně, která si u domorodé komunity Arnhemců v severní Austrálii osvojila řemeslo tkaní košů z listů palem. Nyní v Austrálii vede řemeslnou školu, kde předává své nabyté zkušenosti. V její práci jsem hledala inspiraci materiálovou i technickou. Na stránkách její školy jsem našla několik návodů tradičního tkaní a svazování listů. **(Příloha 31-33)**

<https://www.craftschooloz.com/profile/craftschooloz/profile>

3. PROCES PŘÍPRAVY

Příprava na bakalářskou práci probíhala celý školní rok. Z počátku zimního semestru jsem věnovala většinu času hledání, jak nejlépe své zážitky zhmotnit. Dalo by se říci, že jsem mnohdy šla cestou nesprávnou, kdy jsem čtrnáct dní zpracovával jedno téma, které se posléze zdálo ne úplně vhodné či dostačující. Nicméně v průběhu i těchto nevydařených cest, jsem hledala možnosti jak materiálové, tak i technologické. Vzniklo několik papírových modelů, které však moc nepřipomínaly toužený tvar a charakter. Proto jsem se rozhodla tvořit objekty přímo z nasbíraných surovin. Manipulace s travinami nebyla nijak obtížná. Čerstvé suroviny byly benevolentnější v ohýbání i samotném šití i proto jsem byla i více spokojena se vzniklými tvary. Nevýhodou objektů a celkově práce s přírodními materiály je rychlá a snadná degradace. Mnohdy se mi stalo, že už hotový kus se začal hroutit kvůli seschnutí.

Mosazné zapínání vzniklo až posléze, kdy byly všechny objekty hotové a to z toho důvodu, že v původním plánu jsem chtěla tvořit jen objekty, kterým jsem chtěla dát volnost pro manipulaci a prozkoumávání. Nicméně jsem se před odevzdáním rozhodla vytvořit zapínání takové, které by v případě potřeby bylo možné do objektu vložit i neinvazivně vyjmout.

3.1 Proces tvorby

TVORBA OBJEKTŮ

Objekty jsou tvořeny z přírodních materiálů, především jemných travin. Pro snadnou manipulaci s nimi bylo důležité, aby si zachovaly svou přirozenou vlhkost. Abych předešla jejich lámání a chřadnutí, během tvorby jsem je vlhčila rozprašovačem a přes noc nechávala v uzavřené nádobě. **(Příloha 34, 35)**

HNÍZDA Z TRAVIN A MECHU

Inspirovala jsem se Moudivláčkem Lužním⁶. Tento druh ptáku svá hnízda staví z tenkých listů trávy a navzájem je k sobě pomocí zobáku přišívají. Jako alternativu tohoto principu jsem použila jehlu a bavlněnou nit. Obmotáním menšího trsu trávy jsem mu dodala pevnost. Následně jsem tento zpevněný kus ohnula a vytvořila z něj obruč, na kterou jsem postupně přišívala další trsy stébel. Díky přirozené pružnosti stébel jsem si mohla dovolit tvořit menší i větší kruhy.

⁶ Štátný, K., Bejček, V., Hudec, K., 2006: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice*, Praha, Aventinum. ISBN: 978-80-86858-88-3 (s.252)

HNÍZDO Z VĚTVIČEK

Využila jsem taktéž principu sešívání a obmotávání. Nicméně v tomto případě a práci s větvemi jsem jednotlivé části větvíček na některých částech fyzicky upravovala. Hnízdo z modřínových větví je specifické kombinací kulatých a rovných částí, které vznikly postupným púlením a uřezáváním. Díky púlení získaly větve větší ohebnost.

TVORBA ZAPÍNÁNÍ

Obruč je tvořena z mosazného drátu s čtvercovým profilem. Součástí zapínání je ocelová jehla umístěná v půlce obruče. (**Příloha 36-38**)

Pro dosažení čtvercového profilu, jsem protáhla drát s kruhovým profilem v průvlaku⁷. Na tuto operaci jsem použila 2,7 mm silný drát, který jsem nejprve na jednom z konců po obvodu zúžila, a to z toho důvodu, že původní velikost by se nevešla do menšího otvoru, a také pro pevnější úchop kleští. Následně jsem drát žíhala do změknutí a v posledním kroku prostrčila špičku do čtvercového profilu, upnula do kleští a protáhla. Tento postup jsem několikrát zopakovala. Drát, s původně kruhovým profilem, po každém protáhnutí získával čistý tvar čtverce a zároveň se prodlužoval. Protážený drát jsem znovu vyžíhala, obmotala okolo kónusu a kladivem srovnala. Výsledná síla mosazné obruče je 1,6 mm.

Vytvořila jsem celkem tři velikosti obručí a to z důvodu variability. Následně jsem obruče zapájela⁸ pájkou. Dále jsem do obruče vypilovala zářezy, do kterých jsem umístila zbytek zapínání. Po kompletním zapájení všech dílů jsem brožové zapínání pilníkem a jemným smirkovým papírem začistila. Před použitím patiny jsem všechny zapínání opískovala. Díky tomuto jemnému zdrsnění jsem předešla nežádoucím skvrnám, které mohly vzniknout při samotném dotyku ruky s kovem. Po jednom jsem obruče ponořila do patiny⁹. V tomto nálevu jsem je nechala 35 s, kdy docházelo k oxidaci mosazi a jejímu zbarvení. Výsledná patina má šedo-černou barvu. Následovalo omytí ve vodě, jež zastavilo reakci patiny a mosazi. Abych předešla možnému poškození patiny, potřela jsem zapínání zaponovým lakem, který barvu zakonzervoval.

Posledním krokem bylo uložení ocelové jehly o síle 0,6 mm. Jehlu jsem protáhla trubičkou v zapínání a následně na obou stranách ohnula tak, aby se konce jehly rozbíhaly do stran. To zajistilo pnutí v zámku, aby jehla se samovolně nevyvlíkla.

3.2 Použité Materiály

PŘÍRODNÍ MATERIÁLY

Suroviny byly nasbírány na mých oblíbených místech v České republice. Jak už jsem zmínila, mým původním záměrem bylo tvořit hnízda a objekty na cestách po Evropě při návštěvě svých dobrých

⁷ BRANIŠ, Antonín. *Technologie pro 1. až 3. ročník SOU, učební obor zlatník a klenotník*. 2. vyd. Praha: SPN, 1989. Učebnice pro střední školy ISBN: 800424176X 9788004241766 (s 20)

⁸ BRANIŠ, Antonín. *Technologie pro 1. až 3. ročník SOU, učební obor zlatník a klenotník*. 2. vyd. Praha: SPN, 1989. Učebnice pro střední školy ISBN: 800424176X 9788004241766 (s 23)

⁹ https://is.muni.cz/el/1431/podzim2013/C7960/um/1_-_Patinovani_medi_II_-_navody.pdf.

známých z Erazmu. Nicméně pandemická situace tento záměr pozměnila. Rozhodla jsem se tento princip sbírání naturálií z určitého místa převést na Českou Republiku a má oblíbená (dostupná) místa v ní.

traviny: Vysoký vrch 486 m n. m., Malé Kyšice, Česko. 50.0583006N, 14.0638311E

mech: Žižkův dub, Lišov 460 m n. m., Lišov - Hrutov, Česko 49.0556675N, 14.6193739E

větve modřínu: PP Tůně u Špačků 392 m n. m., Staré Hodějovice, Česko 48.9458417N, 14.4888628E

rákosí: Čertův mlýn 352 m n. m., Kněžves 50.1215044N, 14.2668189E

KOVY

Mosaz¹⁰: slitina zinku a mědi. Vyskytují se také slitiny, kde je zinek nahrazen jiným kovem, který má jiné vlastnosti (např. ternární mosaz). Použitá žlutá mosaz s obsahem 35 % zinku, je široce využívána v mechanice, elektrotechnice i v modelářství. Využívána je pro svou snadnou obrobiteľnost, vodivost a korozivzdornost. Kladem je také jejich snadné pájení či pokovování – pro změnu vzhledu, či získání vyšší odolnosti.

Při žíhání¹¹ mosazi v rozmezí 600 - 700 °C dochází ke změnám ve vnitřní struktuře krystalické stavby. Díky tomu získává větší pružnost a tvrdost. Je důležité takto vyžíhanou slitinu prudce ochladit, čímž dojde k uvolnění pnutí ve vnitřní struktuře

Ocel¹²: slitina železa a uhlíků s příměsí legujících prvků obsahující méně než 2,14% uhlíku. Využívána především díky své tvrdosti, pevnosti a pružnosti. Díky dalšímu mechanickému a tepelnému zpracování se její vlastnosti mohou dále přizpůsobit zamýšlenému použití. Jako je například konstrukční ocel (strojírenství, stavebnictví), v automobilovém průmyslu, pérová ocel.

Pájka¹³ slitina více kovů, které dělíme podle bodu tání. Slouží ke spojování všude tam, kde je nutné pevného spoje. V zlatničíně nejčastěji používáme zlatou a stříbrnou pájku. Zlatá pájka je tvořena kombinací zlata, stříbra a mědi. Stříbrnou pájku získáme kombinací stříbra, mědi a zinku. Správný barevný odstín volíme tak, aby se pájené místo nelišilo od okolí a působilo jednotně. Zahříváním plamenem dochází k roztavení pájky. Je důležité rovnoměrně ohřívat obě části materiálu, aby došlo dokonalému propojení.

¹⁰ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mosaz> (7. 7. 2020)

¹¹ BRANIŠ, Antonín. *Technologie pro 1. až 3. ročník SOU, učební obor zlatník a klenotník*. 2. vyd. Praha: SPN, 1989. Učebnice pro střední školy ISBN: 800424176X 9788004241766 (s. 21)

¹² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ocel> (23.3. 2021)

¹³ <https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1jen%C3%AD#P%C3%A1jky> (9.4.2021)

4. POPIS VÝSLEDNÉHO DÍLA

Výsledkem mé práce je třináct objektů. Do většiny z nich se dá vložit mosazná obruč, která slouží jako brožové zapínání. (**Příloha 39-53**)

Inspirovat se pouze zážitky a pocity, bylo náročné. Separovat ty nejdůležitější prvky bylo obtížné, protože emoce z cest jsou stále dost intenzivní. Věřím, že objekty svým vizuálem svádí k detailnímu prozkoumání. A zároveň v člověku probouzí pocity bezpečí a klidu.

Jako svůj přínos pro tento obor považuji použití netradičního materiálu. Práce s jemným přírodním materiálem má svá úskalí i limity, mají tendenci se lámat tam, kde nechcete, vadnout. Můj hlavní neduh při této práci byla netrpělivost, která se stala prvním modelům osudným. Hnala jsem se za výsledkem a ne za myšlenkou. Přínosem pro samu sebe vidím nalezení nových řešení a technologií.

5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. BECKER, Udo. *Slovník symbolů*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-612-8. (s.246)
2. <https://www.pinhole.cz/cz/pinholecameras/whatis.html> (25.8.2017) [online]
3. BECKER, Udo. *Slovník symbolů*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-612-8. (s.121)
4. Biomika <http://www.enviweb.cz/64017> (20.5.2007) [online]
5. BECKER, Udo. *Slovník symbolů*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-612-8. (s.81)
6. Šťastný, K., Bejček, V., Hudec, K., 2006: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice*, Praha, Aventinum. ISBN: 978-80-86858-88-3 (s.252)
7. BRANIŠ, Antonín. *Technologie pro 1. až 3. ročník SOU, učební obor zlatník a klenotník*. 2. vyd. Praha: SPN, 1989. Učebnice pro střední školy ISBN: 800424176X 9788004241766 (s 20)
8. BRANIŠ, Antonín. *Technologie pro 1. až 3. ročník SOU, učební obor zlatník a klenotník*. 2. vyd. Praha: SPN, 1989. Učebnice pro střední školy ISBN: 800424176X 9788004241766 (s 23)
9. https://is.muni.cz/el/1431/podzim2013/C7960/um/1_-_Patinovani_medi_II_-_navody.pdf. [online]
10. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mosaz> (7. 7. 2020) [online]
11. BRANIŠ, Antonín. *Technologie pro 1. až 3. ročník SOU, učební obor zlatník a klenotník*. 2. vyd. Praha: SPN, 1989. Učebnice pro střední školy ISBN: 800424176X 9788004241766 (s. 21)
12. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ocel> (23.3. 2021) [online]
13. <https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C3%A1jen%C3%AD#P%C3%A1jky> (9.4.2021) [online]

6. RESUMÉ

The result of my Bachelor work is thirteen objects. In most of the objects you can place a brass hoop, which works as a brooch fastener.

Being inspired by only experiences and feelings was challenging. It was difficult to separate the most important elements, because the emotions from the journeys are still quite intense. I believe that these objects attract detailed examination because of their visuals. At the same time, it awakens the feeling of peace and security in people.

I consider the use of non-traditional material to be my contribution to this field. Working with fine natural material has its pitfalls and limits, they tend to droop and to break where you don't want them to. My main ailment in this work was the impatience that became fatal to the first models. So instead, I pursued the result, not the idea. I look at finding new solutions and technologies as a benefit for myself.

7. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1, 2

Pečetní prsten

foto autor

Příloha 3, 4

Pečetní prsten

foto autor

Příloha 5-7

Camera obscura

foto autor

Příloha 8-10

Šperk pro Lobkowicze

foto autor

Příloha 11, 12

Šperk pro Lobkowicze

foto autor

Příloha 13, 14

Šperk pro Lobkowicze

foto autor

Příloha 15, 16

Morfos - Proměny

foto autor

Příloha 17, 18

Morfos - Proměny

foto autor

Příloha 19, 20

Z cest

foto autor

Příloha 21, 22

Z cest

foto autor

Příloha 23, 24

Z cest

foto autor

Příloha 25, 26

foto archiv Jo Delafons

Příloha 27, 28

foto archiv Athens Jewerly week

Příloha 29, 30

foto archiv CAPC

Příloha 31-33

foto archiv Ruth Woods

Příloha 34, 35

Dokumentace procesu tvorby

foto autor

Příloha 36-38

Dokumentace procesu tvorby

foto autor

Příloha 39

Objekt

foto autor

Příloha 40, 41

Objekt

foto autor

Příloha 42

Objekt

foto autor

Příloha 43-45

Objekt

foto autor

Příloha 46-48

Objekt

foto autor

Příloha 49

Objekt

foto autor

Příloha 50, 51

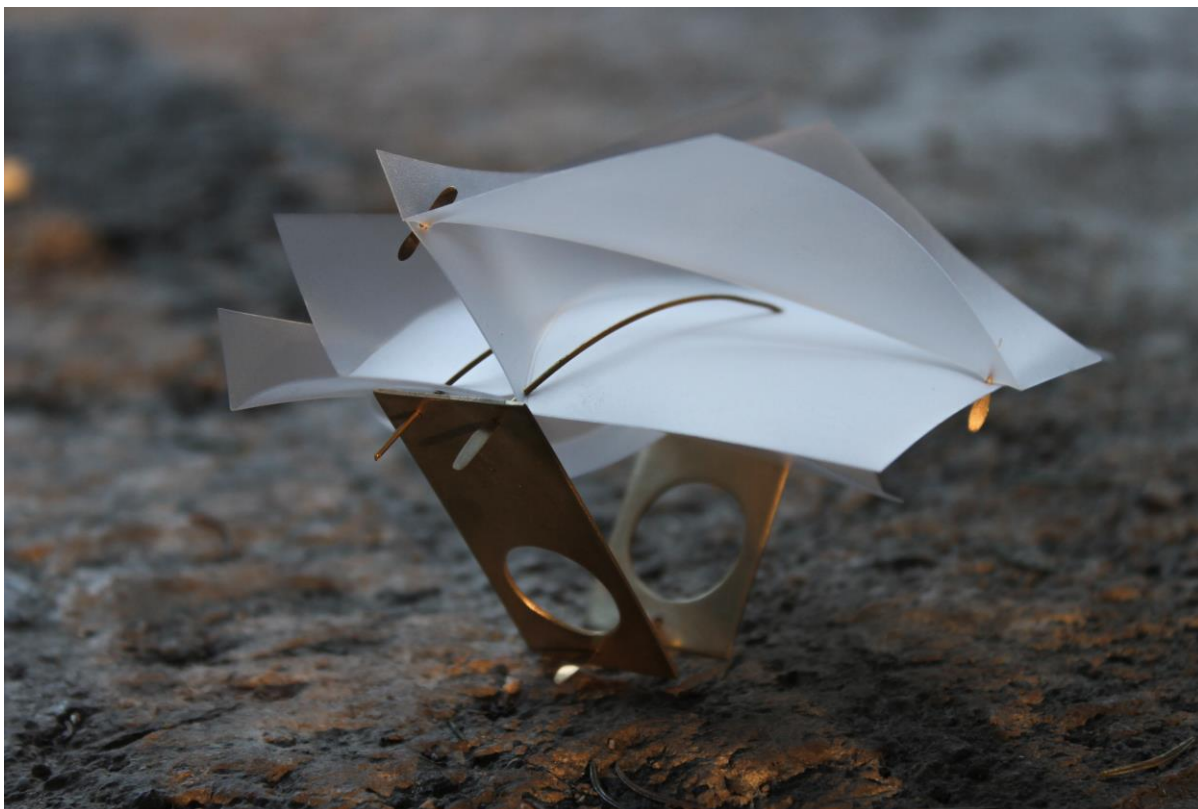
Objekt

foto autor

Příloha 52, 53

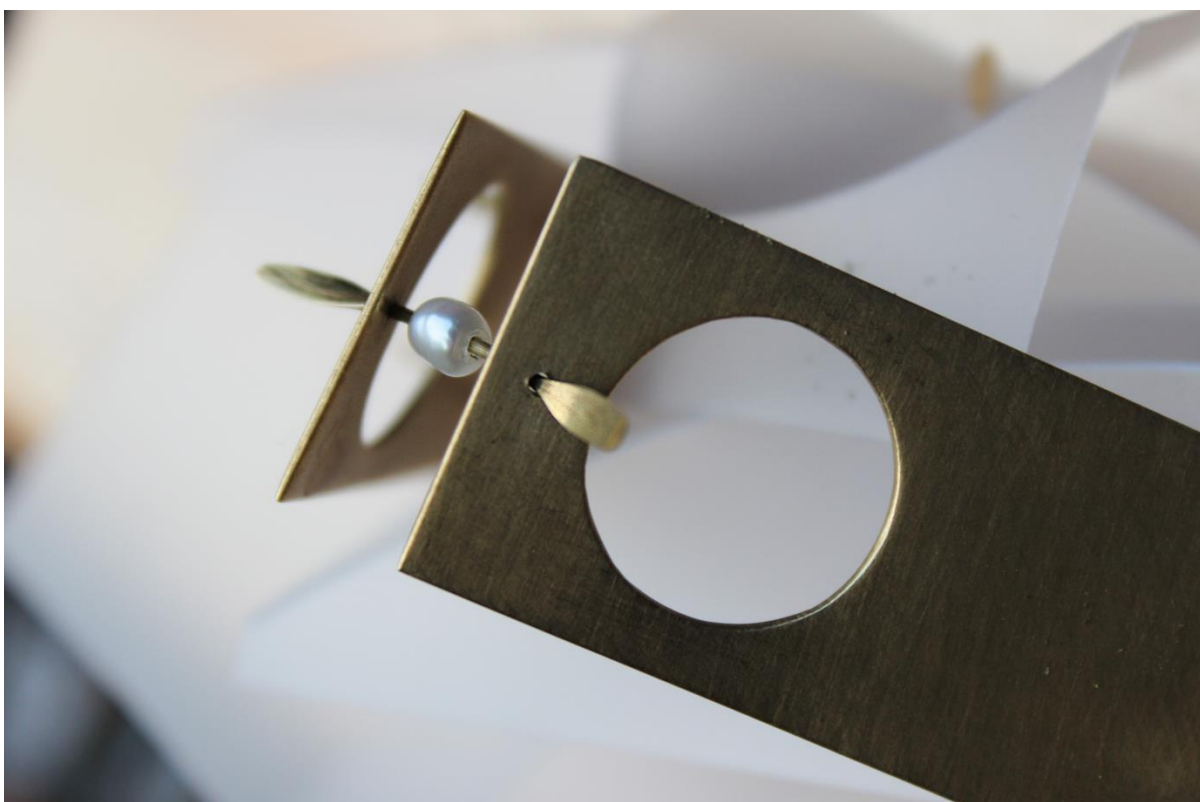
Zapínání

foto autor



Příloha 1, 2

foto autor



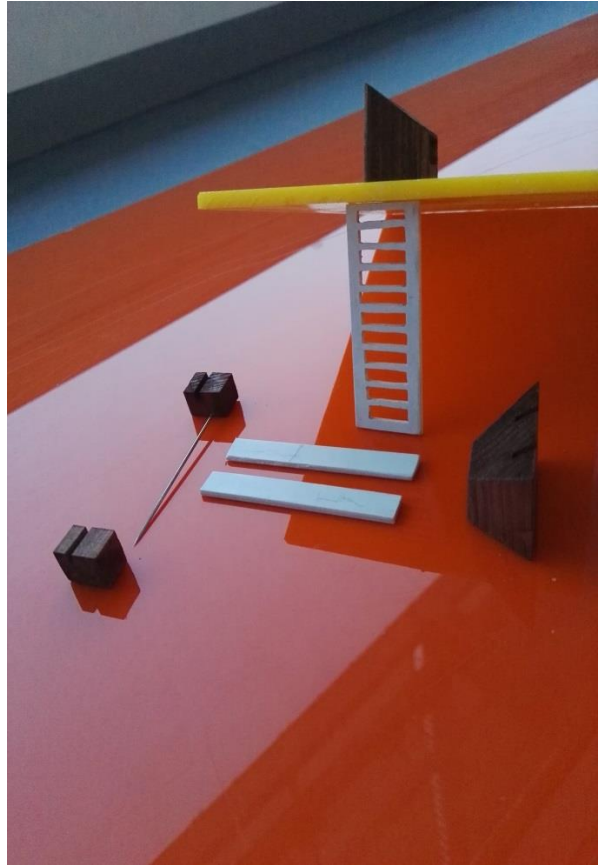
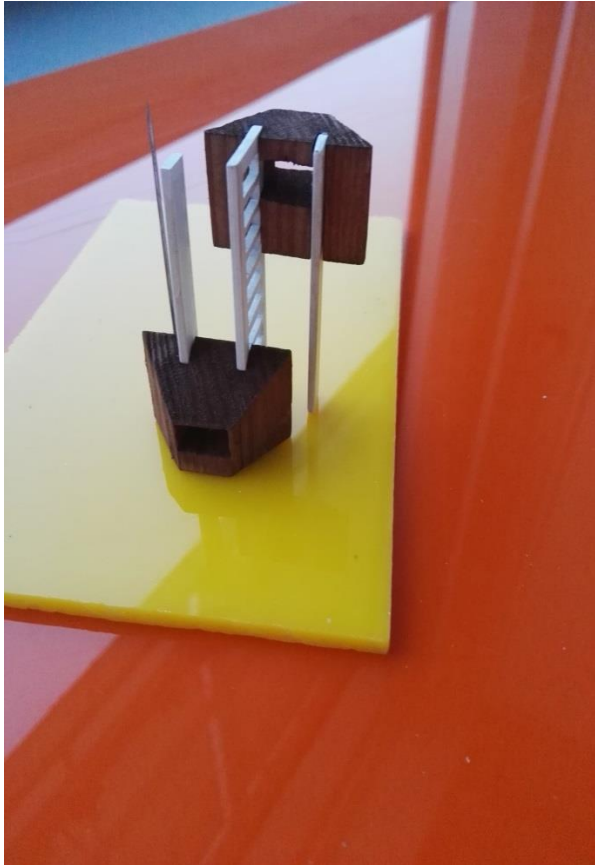
Příloha 3, 4

foto autor



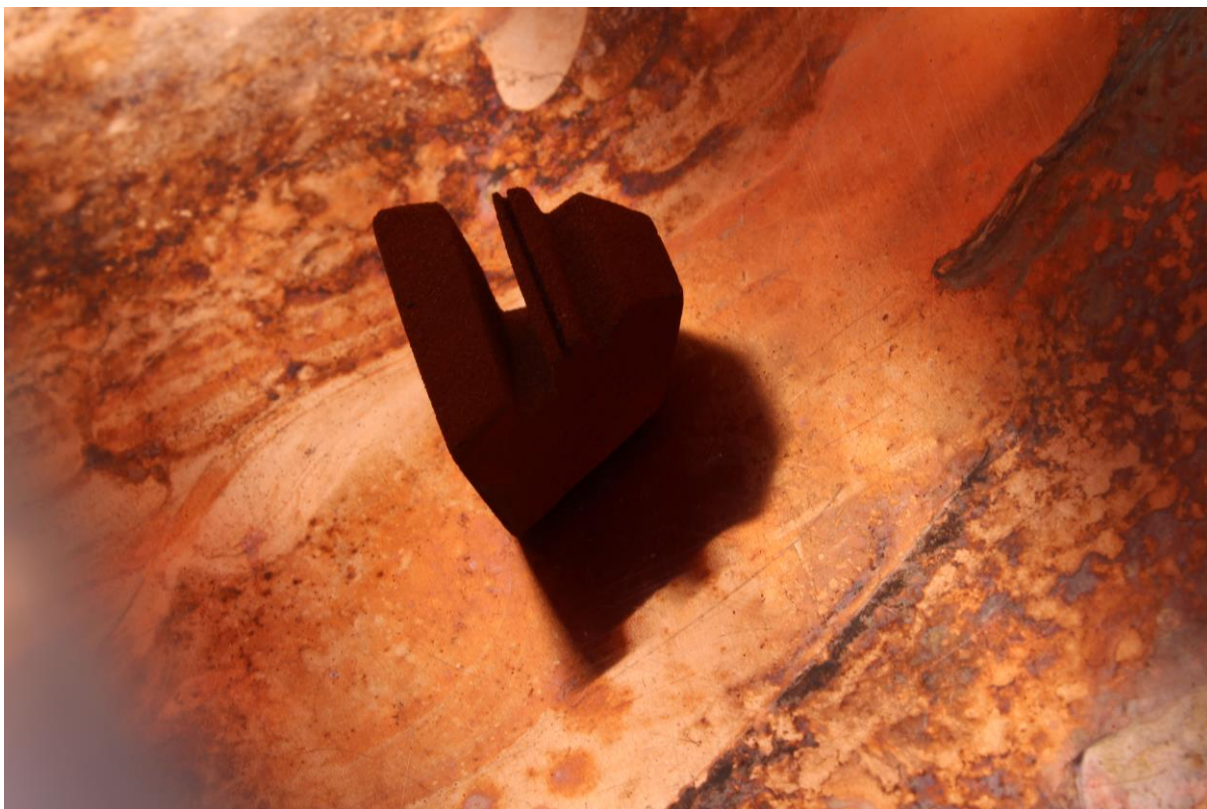
Příloha 5-7

foto autor



Příloha 8-10

foto autor



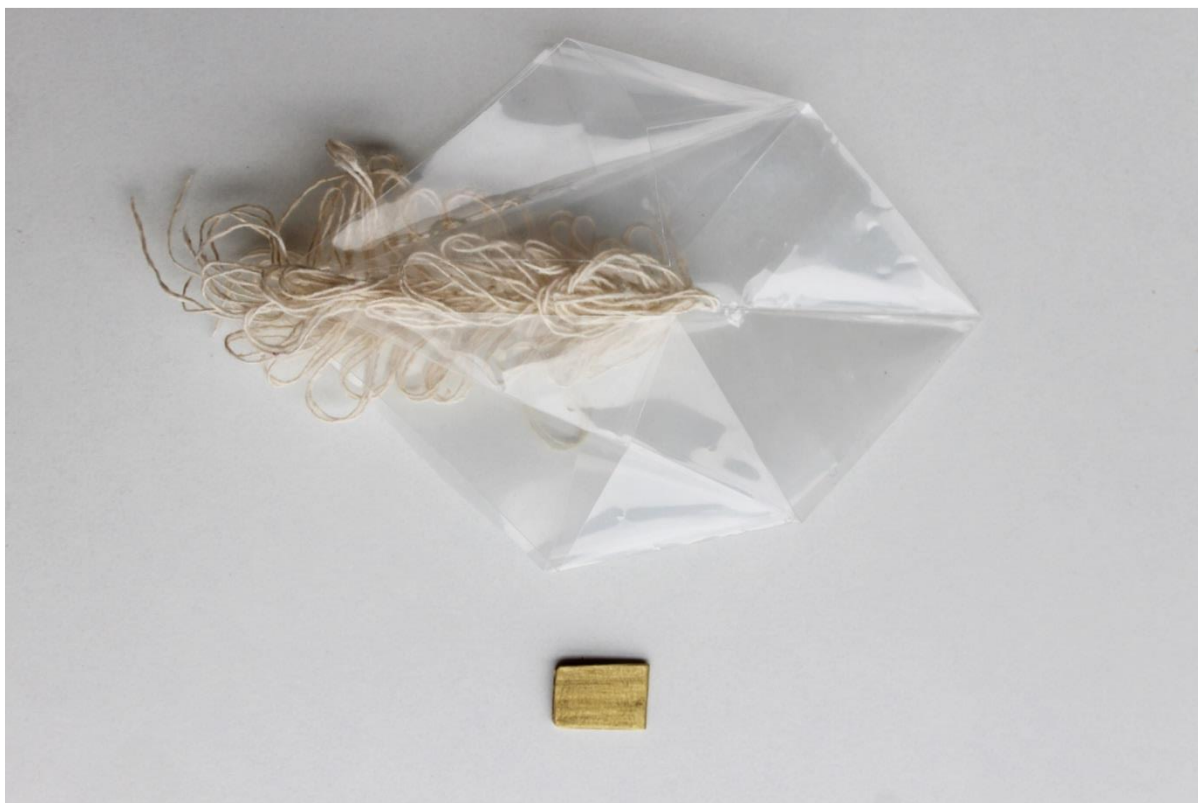
Příloha 11, 12

foto autor



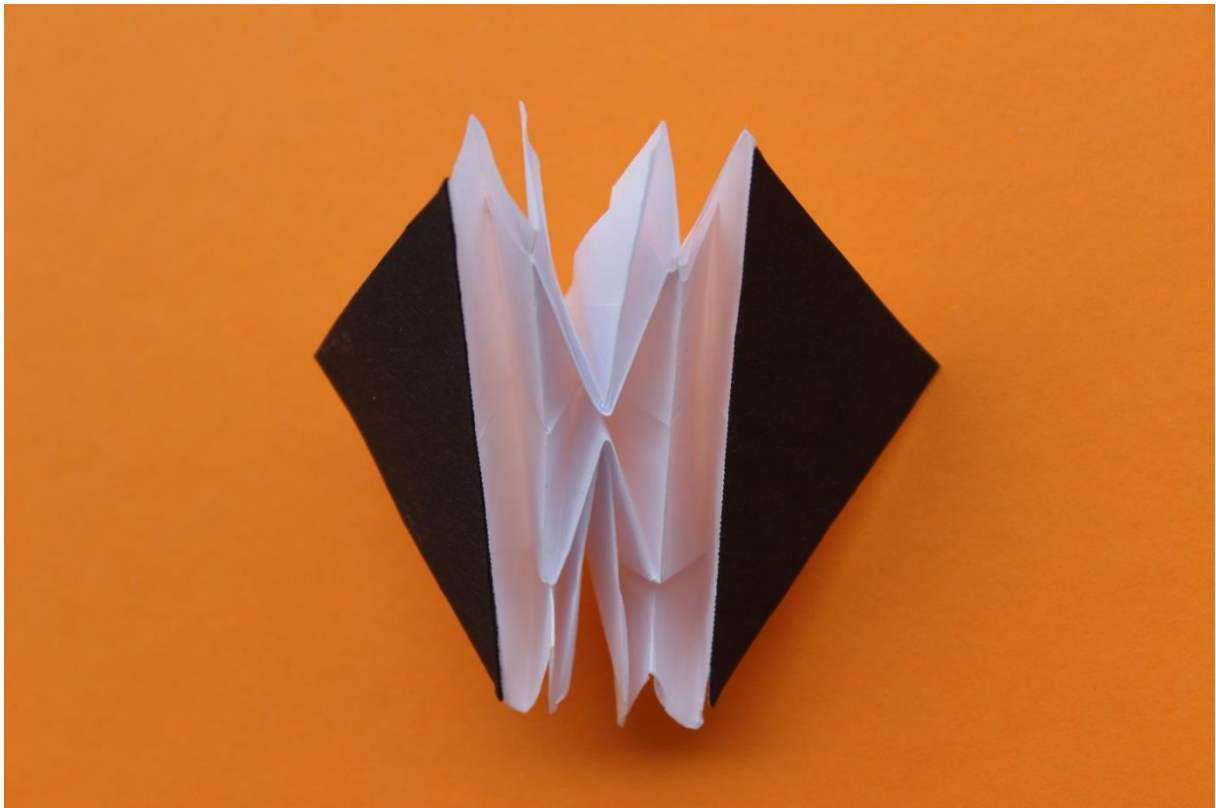
Příloha 13, 14

foto autor



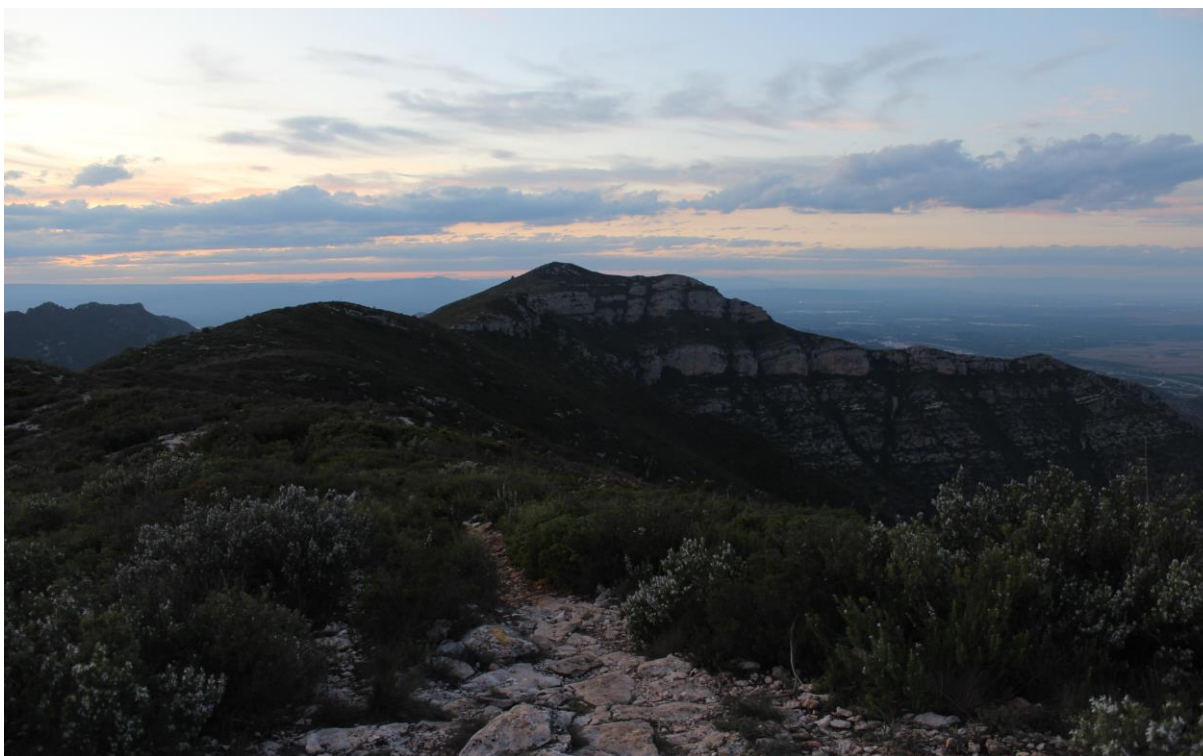
Příloha 15, 16

foto autor



Příloha 17, 18

foto autor



Příloha 19, 20

foto autor



Příloha 21, 22

foto autor



Příloha 23, 24

foto autor



Příloha 25, 26

foto archiv Jo Delafons



Příloha 27, 28

foto archiv Athens Jewerly week

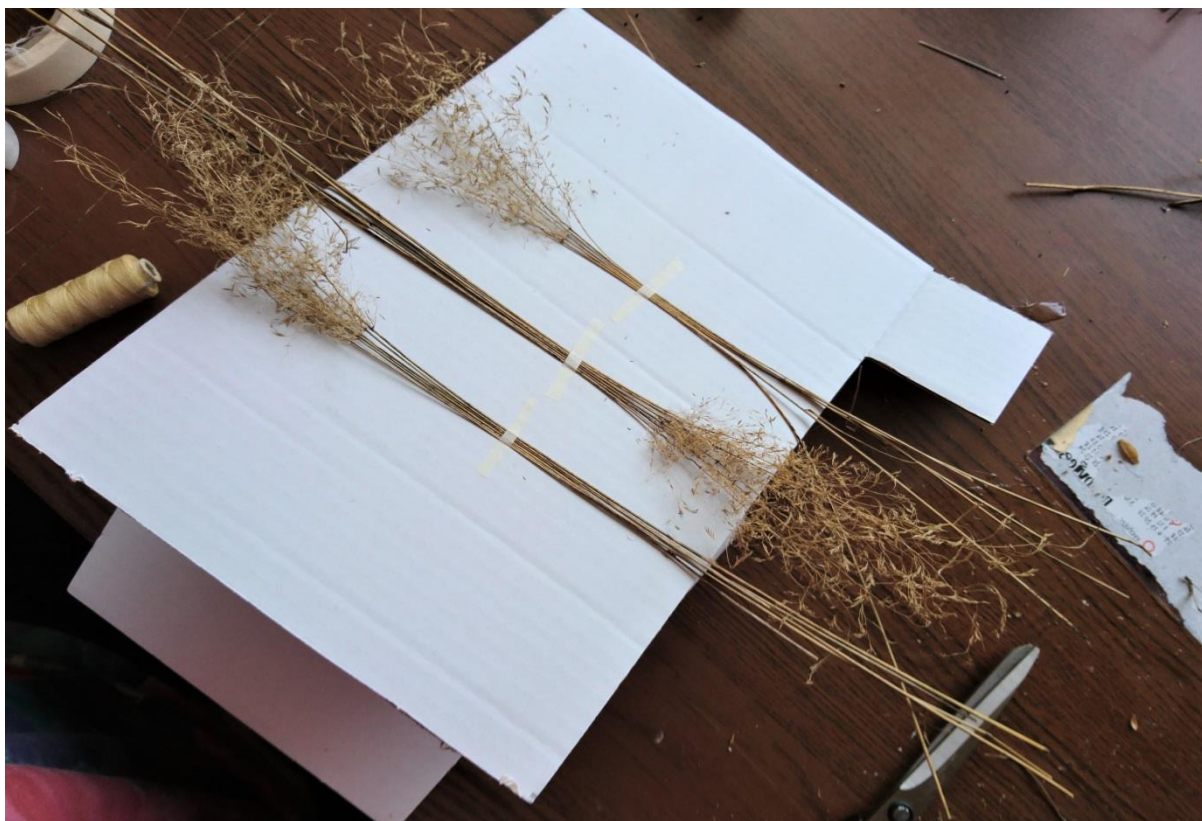


Příloha 29, 30
foto archiv CAPC



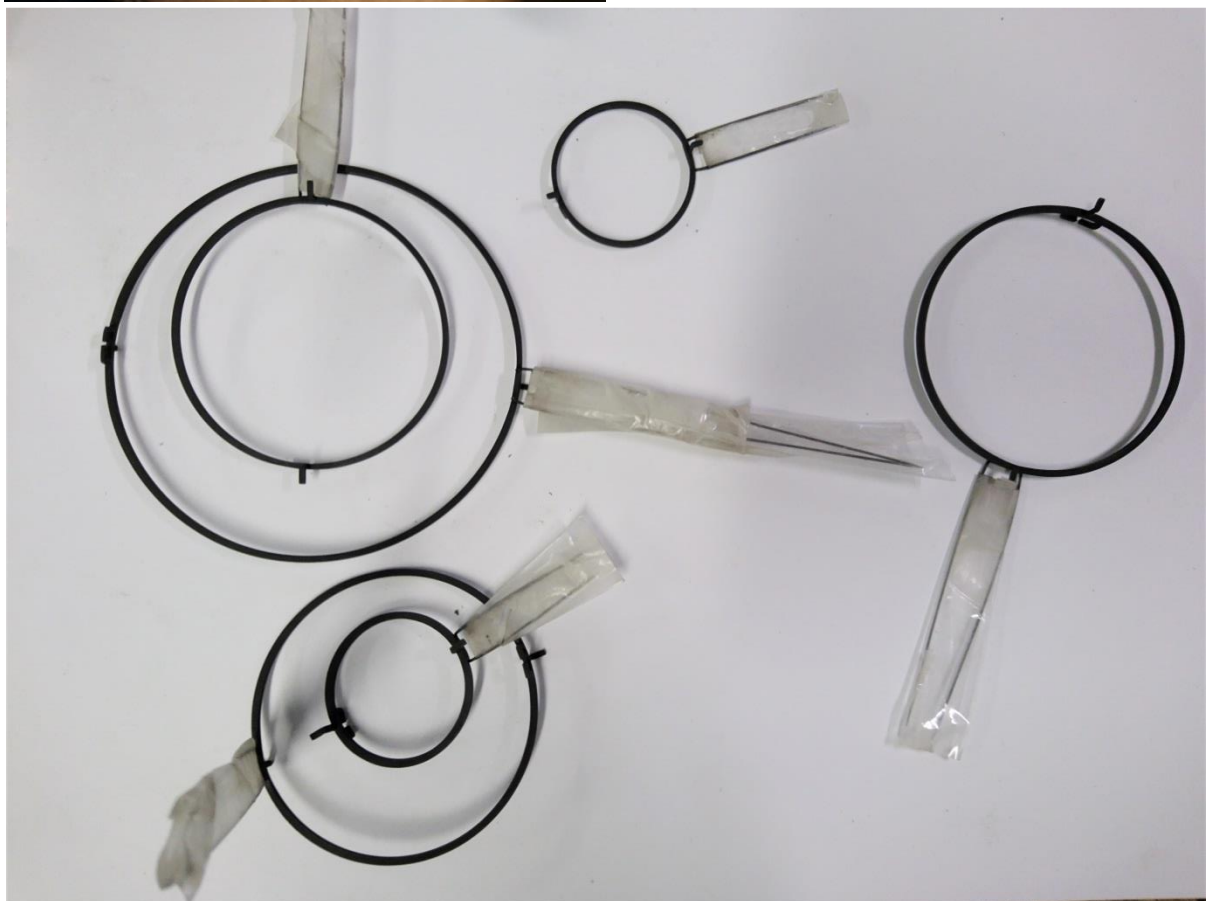
Příloha 31-33

foto archiv Ruth Woods



Příloha 34, 35

foto autor



Příloha 36-38

foto autor



Příloha 39

foto autor



Příloha 40, 41
foto autor



Příloha 42

foto autor



Příloha 43-45

foto autor



Příloha 46-48
foto autor



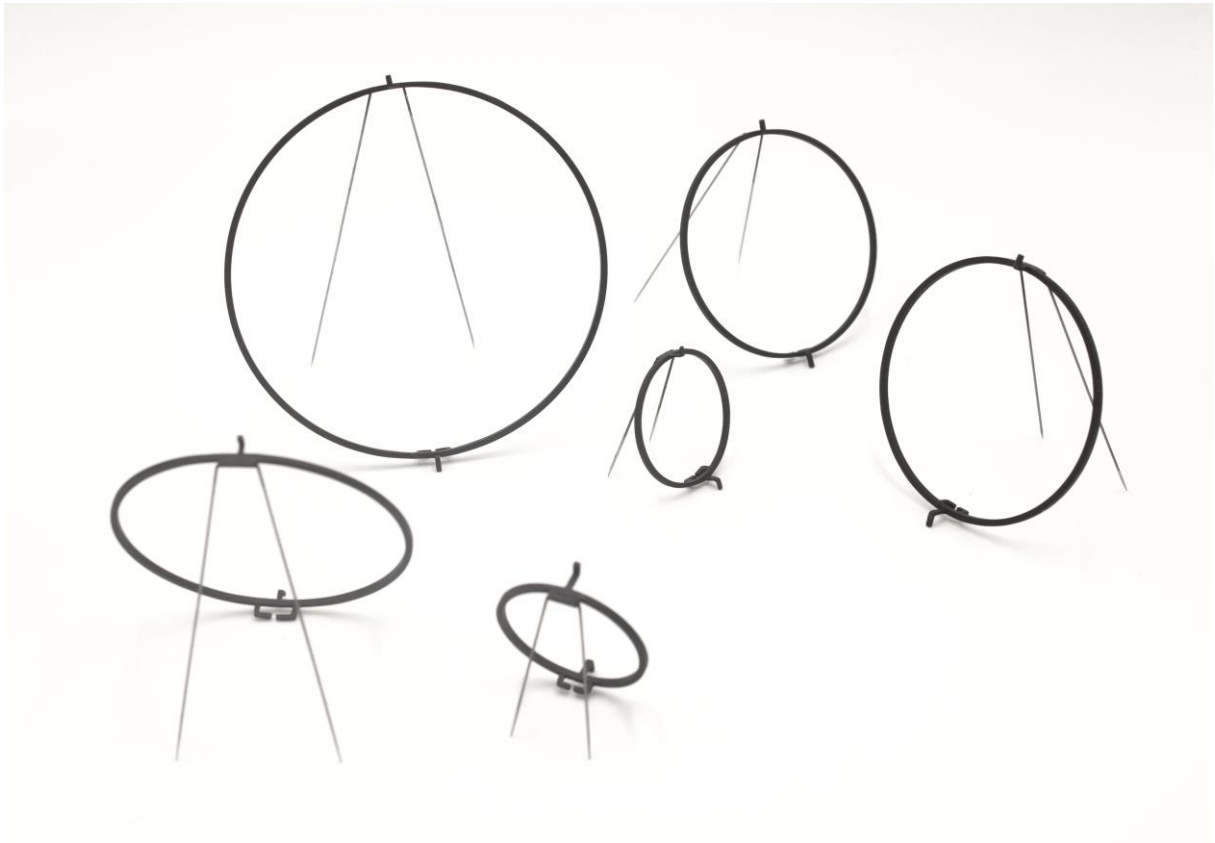
Příloha 49

foto autor



Příloha 50, 51

foto autor



Příloha 52, 53
foto autor